

Sarajevo, 29.05.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
22.05.2017.- 26.05.2017.

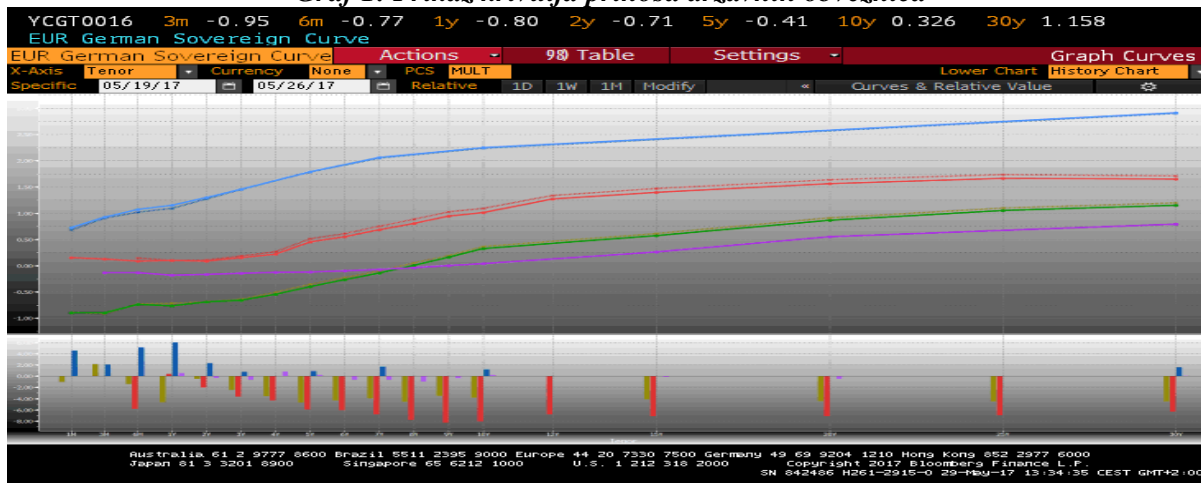
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	19.5.17	-	26.5.17		19.5.17	-	26.5.17		19.5.17	-	26.5.17		19.5.17	-	26.5.17	
2 godine	-0,68	-	-0,68	→	1,27	-	1,29	↗	0,12	-	0,09	↘	-0,16	-	-0,16	→
5 godina	-0,35	-	-0,39	↘	1,78	-	1,79	↗	0,52	-	0,46	↘	-0,12	-	-0,12	→
10 godina	0,37	-	0,33	↘	2,23	-	2,25	↗	1,09	-	1,01	↘	0,04	-	0,04	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	19.5.17	-	26.5.17	
3 mjeseca	-0,866	-	-0,825	↗
6 mjeseci	-0,726	-	-0,740	↘
1 godina	-0,682	-	-0,738	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 26.05.2017. godine (pune linije) i 19.05.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Njemačka kancelarka Merkel je početkom proteklog tjedna izjavila da je „isuviše slab“ euro jedan od razloga za trgovinski suficit Njemačke, a koji čini njemačke proizvode jeftinijim. Istodobno, slab euro je djelomično pripisala monetarnoj politici ECB-a, a pored tečaja, Merkel je navela i cijenu nafte kao čimbenik na koji Vlada nema utjecaja kada je u pitanju visok trgovinski suficit. Ova izjava je utjecala na nastavak blagog rasta prinosa sigurnijih obveznica eurozone. Iako je narednog dana objavljeno nekoliko pozitivnih ekonomskih pokazatelja za tržište eurozone, prinosi nisu zabilježili bitnije promjene, a poslije toga predsjednik ECB-a Draghi je još jednom potvrdio namjeru ove institucije da prvo povuče program kupovina obveznica a nakon toga povećava kamatne stope, te da ne postoji razlog za odstupanje od indikacija koje se konstantno prezentiraju u uvodnim priopćenjima nakon održanih sjednica UV ECB. Navedeno je utjecalo na korekciju prinosa obveznica eurozone na dolje, a na dodatni pad prinosa krajem tjedna utjecaj je imala odluka članica proizvođača nafte, prema kojem je dogovor o smanjenom obujmu proizvodnje ovog energenta produžen za dodatnih devet mjeseci, ali ne u mjeri kako su to neki investitori očekivali. Također, kritike predsjednika SAD Trumpa na račun trgovinskog suficita Njemačke su krajem

proteklog tjedna utjecale na izraženu potražnju za sigurnijim investicijama, odnosno na pad prinosa obveznica eurozone.

U redovnom izvješću o financijskoj stabilnosti, ECB navodi se da su rizici financijske stabilnosti u eurozoni ograničeni, ali da su i dalje izraženi, te da su u nekim segmentima povećani u posljednjih šest mjeseci. Također, zabrinutost za održivost duga bilježi rast, dok je „čišćenje“ bankarskog sektora sporo i rizik iznenadnih promjena na tržištu obveznica je i dalje značajan, a što bi moglo voditi ka potencijalnim visokim kapitalnim gubicima. Potencijalni rizik naglih promjena na globalnim tržištima obveznica ECB pripisuje najviše „prelijevanju“ sa tržišta SAD, ali isto tako se navodi da bi duže razdoblje povećanih političkih neizvjesnosti ili razdoblje prisutnih inflatornih pritisaka u eurozoni duže od očekivanog, također, mogli djelovati kao okidači na ovom tržištu.

Na održanom sastanku ministara financija eurozone i predstavnika Grčke nije postignut dogovor u vezi sa nastavkom kreditiranja Grčke, pa je tako revizija programa financijske pomoći ovoj zemlji odgođena za naredni sastanak koji se održava 15. lipnja, kao i distribucija svježeg kapitala potrebnog za otplatu obveza koje dopijevaju u srpnju.

Njemačka je po većim prinosima emitirala dvogodišnje (-0,65%) i desetogodišnje (0,39%) obveznice. Italija je emitirala dvogodišnje obveznice s kuponom od 0% po prinosu od -0,078%. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,593%), šestomjesečne (-0,609%) i jednogodišnje (-0,538%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.) MAJ	56,7	56,8	56,8
2.	GDP – Njemačka (tromjesečno) I tromjesečje	0,6%	0,6%	0,4%
3.	GDP – Španjolska (tromjesečno) I tromjesečje	0,8%	0,8%	0,7%
4.	IFO indeks poslovnog povjerenja – Njemačka SVIBANJ	113,1	114,6	113,0
5.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija SVIBANJ	-	106,2	106,8
6.	Indeks povjerenja potrošača – Italija SVIBANJ	107,3	105,4	107,4
7.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) OŽUJAK	-	3,3%	3,8%
8.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G) OŽUJAK	-	9,2%	7,8%
9.	Trgovinska bilanca – Španjolska (u milijardama EUR) OŽUJAK	-	-1,46	-2,61
10.	Stopa nezaposlenosti – Finska TRAVANJ	-	10,2%	9,6%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili blagi rast za jedan do dva bazna boda u odnosu na prethodni tjedan. Financijsko tržište u SAD je tijekom proteklog tjedna bilo relativno mirno, odnosno nije bilo značajnih volatilnosti, a najznačajniji događaj je bilo objavljivanje zapisnika sa posljednjeg sastanka FOMC-a, koji je održan početkom tekućeg mjeseca. Prema ovom zapisniku, evidentno je da članovi ovog tijela sporiji tempo ekonomskog rasta u prvom tromjesečju tekuće godine promatraju kao rezultat čimbenika koji imaju prolazni karakter, te da njegovo jačanje očekuju u narednim tromjesečjima. Ukoliko ekonomski podaci za SAD nastave da se kreću u očekivanom pravcu, članovi ovog tijela smatraju da bi povećanje referentne kamatne stope na lipanjskoj sjednici FOMC-a bilo adekvatna mjera. Ipak, prema ovom zapisniku, evidentno je da će članovi FOMC-a sačekati objavljivanje novijih ekonomskih podataka prije donošenja konačne odluke o promjeni referentne kamatne stope. Sudionici na financijskim tržištima SAD i dalje očekuju ukupno tri povećanja referentne kamatne stope tijekom tekuće godine.

Tijekom proteklog tjedna objavljen je drugi preliminarni podatak o kretanju GDP-a SAD u prvom tromjesečju (1,2%), koji je bio znatno bolji od prvog preliminarnog podatka koji je iznosio 0,7% na godišnjoj razini.

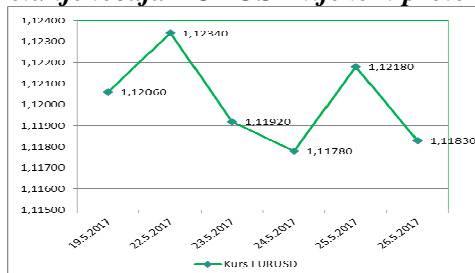
Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – drugi preliminarni podatak I tromjesečje	0,9%	1,2%	2,1%
2.	Indeks osobne potrošnje – drugi prelim. podatak I tromjesečje	0,4%	0,6%	3,5%

3.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	TRAVANJ	0,11	0,49	0,08
4.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed iz Ričmonda	TRAVANJ	15	1	20
5.	Trgovinska bilanca (USD milijardi)	TRAVANJ	-64,5	-67,6	-65,1
6.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	SVIBANJ	-1,8%	-11,4%	5,8%
7.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	SVIBANJ	-1,1%	-2,3%	4,2%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	20.SVIBNJA	238.000	234.000	233.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen sa razine od 1,1206 na razinu od 1,1183.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Protekli tjedan u Velikoj Britaniji je protekao u očekivanjima vezano za Brexit i predstojeće izbore. Glavni pregovarač EU u postupku Brexita Barnier, je izjavio da se završnim računima želi organizirati uredno povlačenje Velike Britanije, prema njenim zahtjevima. Prema njegovom mišljenju, izbor je Velike Britanije da istupi iz EU, te tako ima i odgovornosti. Važno je da bude jasno da to nije izbor EU nego Velike Britanije, istakao je Barnier. Također, on je dodao da očekuje prvu rundu pregovora sa Velikom Britanijom u tjednu od 18. lipnja.

Premijerka May se i dalje drži svojih zahtjeva u dijelu pregovora oko napuštanja EU, te je predsjedniku Francuske Macronu priopćila da želi da diskutira o budućem sporazumu u isto vrijeme kada se budu postavljali uvjeti za napuštanje bloka. Na njenom prvom sastanku sa Macronom, May je ponovila želju za „jasnom pozicijom EU građana u Velikoj Britaniji i obrnuto“ u pregovorima o Brexitu. Inflatorna očekivanja građana Velike Britanije za narednih 12 mjeseci su blago povećana tijekom ovog mjeseca, ali su i dalje oko približno iste razine koja se bilježi posljednjih šest mjeseci, pokazalo je istraživanje koje je provela organizacija YouGov, a koje je objavljeno po nalogu Citi bank. Iz ove banke je priopćeno da u zemlji postoje stabilna kratkoročna inflatorna očekivanja.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove Plc cijene kuća (G/G) SVIBANJ	2,0%	3,0%	2,2%
2.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP) TRAVANJ	8,0	9,6	2,3
3.	GDP (Q/Q) P I tromjesečje	0,3%	0,2%	0,3%
4.	Osobna potrošnja (Q/Q) P I tromjesečje	0,3%	0,3%	0,7%
5.	Potrošnja Vlade (Q/Q) P I tromjesečje	0,4%	0,8%	0,0%
6.	Izvoz (Q/Q) P I tromjesečje	0,5%	-1,6%	4,6%
7.	Uvoz (Q/Q) P I tromjesečje	0,9%	2,7%	-1,0%
8.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P I tromjesečje	0,3%	0,6%	-0,9%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,85963 na razinu od 0,87310, dok je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,3036 na razinu od 1,2804.

JAPAN

Bivši predsjednik Feda Bernanke je izjavio da bi BoJ možda trebalo da koordinira novi plan fiskalne potrošnje Vlade, dozvoljavajući da inflacija bilježi rast preko 2%, bez pogoršanja tereta duga. Također, Bernanke smatra da trenutni okvir monetarne politike BoJ može dostići svoje limite, jer su kratkoročne i dugoročne kamatne stope blizu nule, ali i da potreba za novim olakšicama ne može biti odbačena. Bernanke je govorio pozitivno i o tržištu rada Japana pozivajući se na umjereni rast plaća i stabilan ekonomski rast.

Član MPC BoJ Sakurai je odbacio mogućnosti skorijeg povećanje ciljane razine prinosa koju postavlja BoJ, naglašavajući potrebu održavanja masivnih stimulativnih programa sa ciljem dostizanja inflacije i prevazilaženja inozemnih ekonomskih rizika. Sakurai je izjavio da je jačanje protekcionističkih namjera u svijetu jedan od rizika koji Japan obuhvaća kroz ekonomska očekivanja, upozoravajući da bi protekcionizam ugrozio lanac ponude, trgovinu kao i održivost globalnog oporavka. Prema njegovom mišljenju, s obzirom na to da se ekonomija Japana stabilno oporavlja, kreatori politika ne treba da nastoje da snažno stimuliraju kratkoročne zahtjeve, time odbacujući potrebu za dodatnim monetarnim olakšicama u skorije vrijeme. Sakurai je istakao da je ekonomija trenutno dobro strukturirana, te da su planovi fiskalne potrošnje Vlade do sada dobro implementirani.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

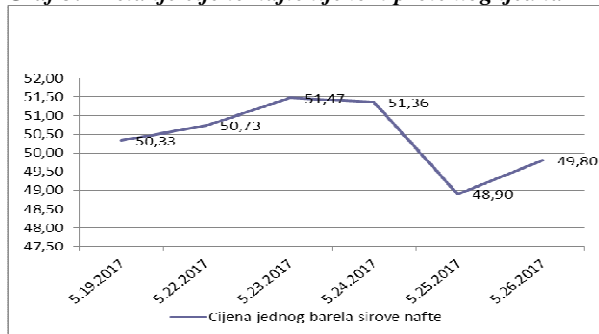
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY) TRAVANJ	520,7	481,7	614,0
2.	Izvoz (G/G) TRAVANJ	8,0%	7,5%	12,0%
3.	Uvoz (G/G) TRAVANJ	14,8%	15,1%	15,8%
4.	PMI radnointenzivni sektor P SVIBANJ	-	52,0	52,7
5.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M) OŽUJAK	-0,5%	-0,6%	0,7%
6.	Inflacija (G/G) TRAVANJ	0,4%	0,4%	0,2%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje sa razine od 124,69 na razinu od 124,50. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY povećan sa razine od 111,26 na razinu od 111,33.

NAFTA I ZLATO

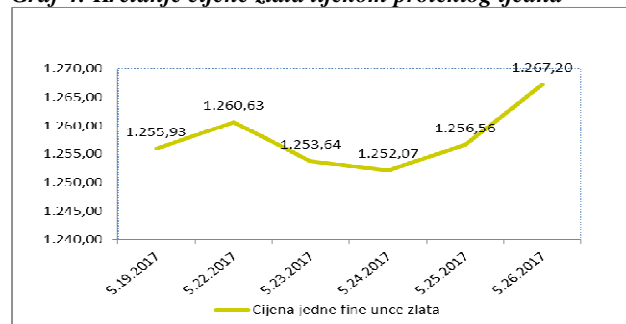
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 50,33 USD (44,91 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila blagi rast, pod utjecajem iščekivanja rezultata sastanka zemalja članica OPEC-a, koji je održan u četvrtak. Doprinos rastu cijene ovog energenta dala je i informacija o smanjenju američkih zaliha nafte tijekom prethodnog tjedna za 4,4 milijuna barela na tjednoj razini. Na sastanku OPEC-a postignut je dogovor o nastavku smanjenja obujma ponude nafte za dodatnih devet mjeseci (do kraja ožujka 2018. godine), kako se i očekivalo. Ova odluka je potakla snažnu rasprodaju nafte tijekom trgovanja u četvrtak, što je uzrokovalo pad cijene, jer su neki investitori očekivali da bi i obujam smanjenja proizvodnje, također, mogao biti povećan. Većina delegata u OPEC-u se zalagala za produženje sporazuma za devet mjeseci, umjesto inicijalno predloženih šest mjeseci, dok su neke zemlje, uključujući Rusiju, sugerirale da se sporazum produži za 12 mjeseci. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 49,80 USD (44,53 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.255,93 USD (1.120,77 EUR). Globalne političke neizvjesnosti i dalje značajno utječu na kretanje cijene ovog plemenitog metala. Neizvjesnost oko rezultata parlamentarnih izbora u Velikoj Britaniji utječe na rast cijene zlata, ali je taj rast ublažen očekivanjima da će Fed nastaviti politiku umanjenja monetarnih stimulansa, daljim povećanjem referentne kamatne stope, ali i smanjenjem obujma bilance stanja. Sudionici na tržištu zlata pažljivo prate informacije koje bi mogle utjecati na tempo umanjenja monetarnih stimulansa u SAD, a i dalje se očekuju ukupno tri povećanja referentne kamatne stope u SAD tijekom ove godine. Političke neizvjesnosti su krajem proteklog tjedna ponovo utjecale na rast cijene zlata, koja je tijekom trgovanja u petak povećana za oko 10 USD na dnevnoj razini i na najvišu razinu u protekla četiri tjedna. Na zatvaranju tržišta u petak cijena ovog plemenitog metala je iznosila 1.267,20 USD (1.133,15 EUR), što na tjednoj razini predstavlja rast od 0,90%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korišćenja ili nemogućnosti korišćenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.